ArtKino Metro v Trenčíne - jeho história a návrh efektívnejšieho využitia

História

Artkino Metro je súčasťou objektu Slovenskej Sporiteľne (starší názov Mestská sporiteľňa, neskôr v texte len "Sporiteľňa)[1], situovaný na nároží Mierového námestia a Farskej ulice v Trenčíne, ktorú podľa projektu architekta Ing. Ferdinand Silbersteina-Silvana, postavil v rokoch 1936-1937 Ing. Rudolf Frič z Bratislavy.

Na mieste dnešnej Sporiteľne stál ešte do roku 1935 bývalý jezuitský konvikt, ktoré v rokoch 1824-1888 slúžili ako kasárne. Po odchode vojakov v ňom bola zriadená Mestská kaviareň a hostinec. Jej majiteľ, Samuel Stern koncom 19. storočia zrekonštruoval jej priestory a na poschodí uvoľnil miesto pre Kasíno. Po roku 1918 prevzal Sternovu kaviareň Emil Pollák, v roku 1919 dal vo dvore urobiť prístavbu s bufetom pre **prvé trenčianske kino Apollo Bioskop**, na ktoré získal licenciu. Do kina sa vchádzalo z Farskej ulice.

Budova Mestskej kaviarne mala krivé múry, narušenú statiku, zlú strechu, takže mesto vypísalo súťaž na novostavbu. Pôvodnú barokovú budovu zbúrali a na jej mieste za rok postavili moderný funkcionalistický objekt Mestskej sporiteľne s kinom v suteréne. Vedľa kina Metro príležitostne fungovalo pohostinstvo a bufet, ktoré mesto prenajímalo. Prvým nájomcom bol Ľudovít Tomáška, ktorý získal kinolicenciu v roku 1938.

Budova Sporiteľne bola dňa 19.10.2000 zapísaná do zoznamu Národných nehnuteľných kultúrnych pamiatok (NNKP)[2] a je súčasťou Mestskej pamiatkovej rezervácie Trenčín (č.22). Samotný objekt si z časti zachoval svoje kvality, avšak jeho interiér bol viacerými prestavbami v druhej polovici 20. a začiatkom 21. storočia zmenený, a na niektorých podlažiach dosť radikálne.

---

[1] Objekt Sporiteľne v Trenčíne sa nachádza na parcelách 1203/1 a 1203/2 a má popisné číslo 4 (Mierové námestie 4). Parcela 1203/1 sa rozprestiera na rozlohe 569 m2, Zastavané plochy a nádvoria, pod číslom LV (List vlastníctva) 9486, z toho časť parcely - všetky nadzemné podlažia 1-5 (pod označením 43/200) sú v súčasnosti vo vlastníctve spoločnosti *Mierové námestie č.4. s.r.o.*, (dcérska spoločnosť Saidler & Co. AG) a časť parcely - *Artkino Metro* (pod označením 285/1000) je majetkom Mesta Trenčín. Stav k novembru 2017. Výpis z www.katasterportal.sk

[2] Číslo rozhodnutia o vyhlásení za NNKP: MK SR-2729/99-400. Ako hlavné určenie pamiatkovej ochrany (PO) je v pamiatkovej správe# uvedená činnosť: Banky, sporiteľne (921), ako sekundárne využitie Kiná (8623) a Reštaurácie, kaviarne (613).

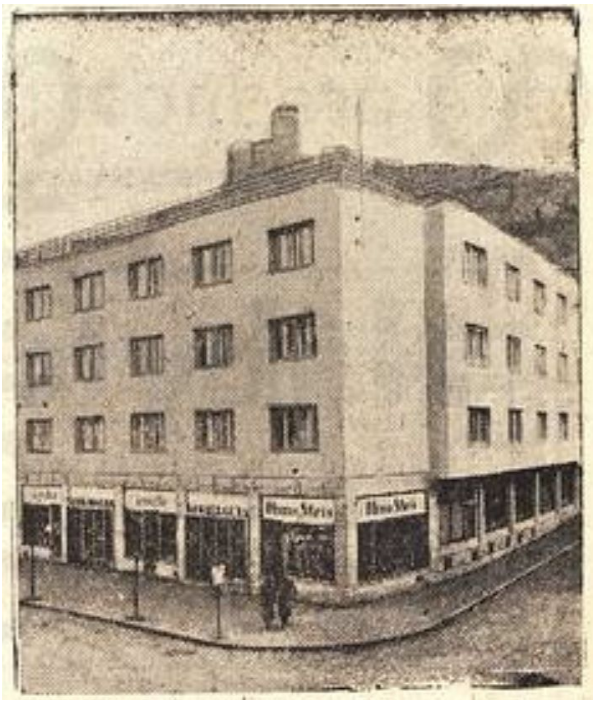

Mestská sporiteľňa v Trenčíne, exteriér (1938)

In: Trenčianske múzeum v Trenčíne (vľavo) a Slovák 23.7.1939 (vpravo)

Vstup do kina Metro od Mierového námestia.

Kino Metro - ArtKino Metro

Slávnostné otvorenie Sporiteľne, ako aj kina Metra (v súčasnosti známe ako ArtKino Metro), sa konalo 12. decembra 1937.[3]

Pôvodná kinosála bola navrhnutá pre 500 divákov s kompletným vybavením a na svoju dobu (30. roky 20. storočia) patrila k veľmi pokrokovým, rovnako akým bolo aj vybavenie celého objektu Sporiteľne. Silberstein tu predviedol svoju znalosť nových technických poznatkov. Dôkazom toho je aj fakt, že kinosála slúži dodnes, ešte aj 80 rokov od svojho vzniku. Jej riešenie bolo veľkorysé a aj jej dizajnérske vybavenie malo vynikajúcu úroveň.

Kino, spolu s vedľajšími priestormi, sa rozprestiera na 2 podzemných podlažiach. Samotnú kinosálu tvorí prízemie i balkónová časť na sedenie, s prístupom z -1 podlažia.

Podlaha kinosály leží dva metre pod hladinou spodnej vody – museli pod ňou vybudovať betónovú platňu. Základové múry pivníc sú taktiež izolované proti spodnej vode a majú zosilnené armovanie proti bočnému tlaku vody a zeminy.

Začiatkom 80.tych rokov sa uskutočnila prestavba priestorov kina, kaviarne a hlavného vstupu[4] a neskôr, po roku 2003 (zmena vlastníka a vznik LampArt - ArtKino Metro), došlo k menším technickým a interiérových úpravám.

Od úpravy v 80.rokoch má kinosála už menšiu rozlohu: 169m2. Pôvodne bol balkón hlbších rozmerov a premietačky boli umiestnené v malej technickej miestnosti za ním. Premietanie prebiehalo cez otvory v hornej časti balkóna.

---

[3] V dobových novinách Trenčan z roku 1937 sa dozvedáme: *"Pod prízemím je umiestnená nádherná sieň kina "Metro". Trenčín už dávno túžil po takejto miestnosti. Poskytla mu ju Mestská sporiteľňa. Moderný sloh miestnosti a priestrannosť chodieb, hoci hlboko sme tu pod zemou, uvádzajú nás do príjemnej a jasnej siene, kde sa dobre cíti milovník pohyblivých obrázkov. Všetko je praktické a cieľuprimerané a zvyšuje pohodlie prítomných."*M: Slávnosť Mestskej sporiteľne v Trenčíne. Trenčan. 12. Decembra 1937. Str. 2.

[4] V Pamiatkovej správe sa uvádza, že terajší - oceľovohliníkový hlavný vstup je nevhodný.

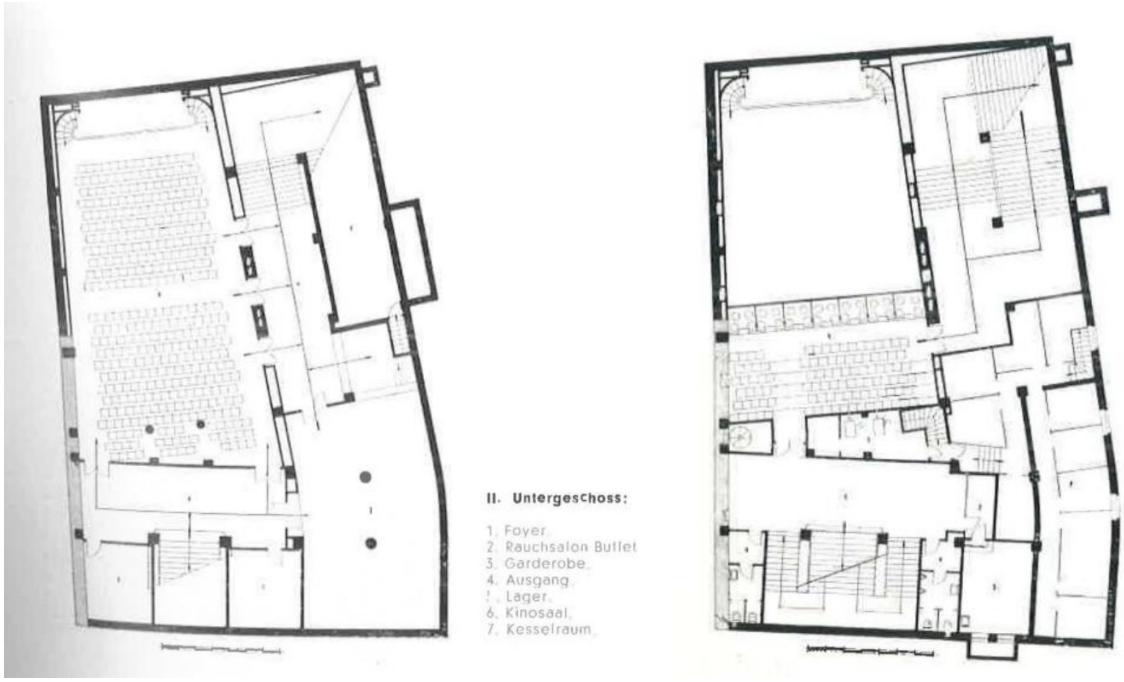

Pôvodné pôdorysy -1 a -2 podlažia v roku 1937, prezentované v časopise Forum v roku 1938.

Kinosála na úrovni podlažia -2, stav okolo roku 1937.

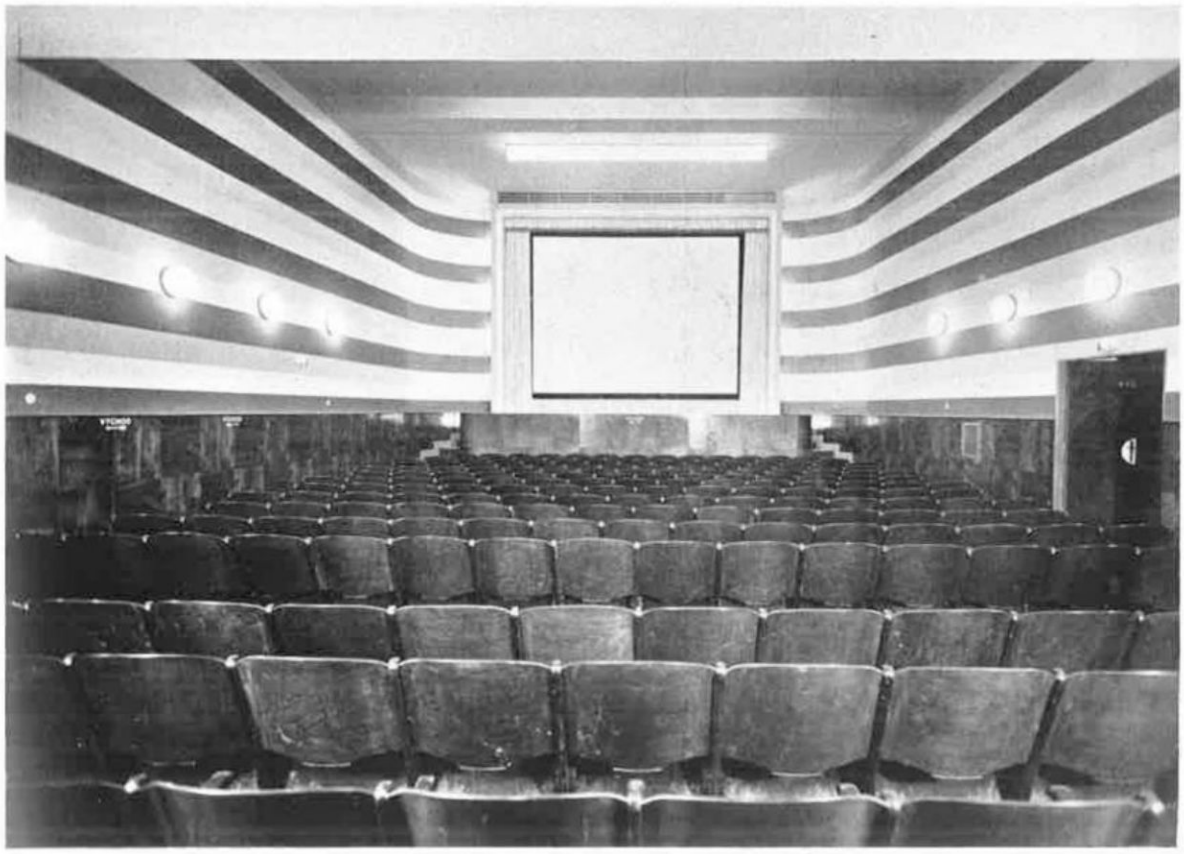

Kinosála na úrovni -2 podlažia, stav okolo roku 1937. In: Trenčianske múzeum v Trenčíne

Kinosála, pohľad z balkóna a na sedenie na balkóne (pred ich výmenou za čalúnené).

In: http://www.trencin.sk/77672

Podlažie -1. , súčasný stav. In: http://www.trencin.sk/77666

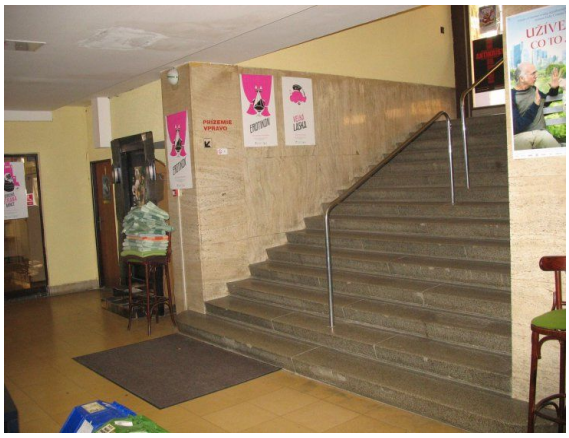

Podlažie -1. , súčasný stav. In: http://www.trencin.sk/77666

Z vestibulu vedie vstup do centrálne orientovanej miestnosti na premietanie (Technické zázemie) s dvoma opornými stĺpmi a do skladu po ľavej časti. Vestibul (1) je vstupným priestorom zo schodiska do ďalších podzemných priestorov. Má obdĺžnikový pôdorys a

príležitostne slúži aj na výstavné účely. Pravá časť vestibulu je uzavretá pokladňou (2) a za ňou v nároží je kancelária (3). Po bočných stranách schodiska sú symetricky situované dámske a pánske toalety.[5] Kancelária bola pôvodne osvetlená denným svetlom, ktoré prechádzalo cez svetlík zo sklobetónu, pred hlavným vstupom do Sporiteľne. Tento bol neskôr zamurovaný. Artgaléria metro (5) je členitý priestor so schodiskom, využívaný v minulosti aj na výstavy a stretnutia, v súčastnosti má skôr funkciu skladu a presahuje obe podzemné podlažia.

Podlažie -1. , súčasný pohľad. In: http://www.trencin.sk/77664

- 1 - Vestibul
- 2 - Pokladňa
- 3 - Kancelária
- 4 - Kinosála
- 5 - Artgaléria metro
- Balkón
- Technické zázemie
- WC
- Sklad

[5] Tu je potrebné poznamenať, že na správne fungovanie kanalizácie musí byť použité čerpadlo, inak sa stáva, že pri zvýšenej hladine bola kanalizácia vyplavená do priestorov vestibulu.

Z 1. podzemného podlažia (-1) vedú schody súmerne po stranách do -2 podlažia, do vestibulu (8). Je to priestor pred vstupom do ďalších priestorov, vhodný aj na výstavy. Hneď po pravej strane od vestibulu nájdeme v súčasnosti Klub Metro, ktoré slúži taktiež na príležitostné výstavy, vernisáže, stretnutia, či menšie divadelné formy. Medzi schodiskom a Klubom Metrom je malý sklad, rovnako veľký ako po ľavej strane od schodiska.

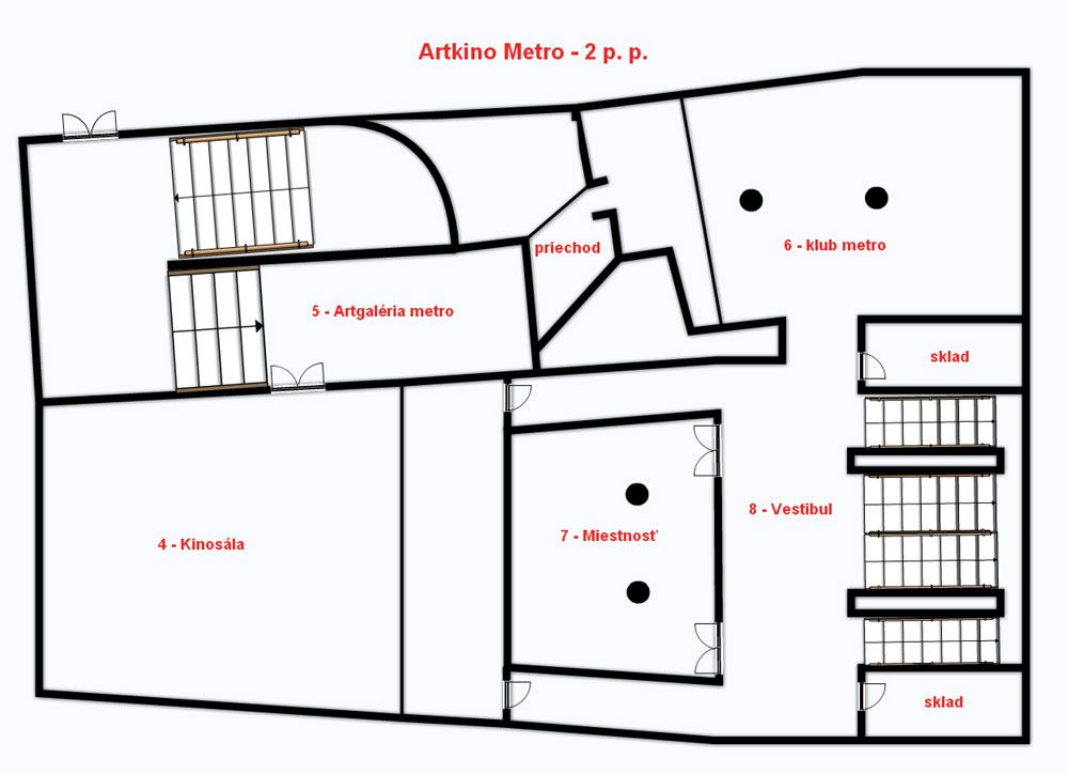

Podlažie -2. , súčasný pohľad. In: http://www.trencin.sk/77664

- 4 - Kinosála
- 5 - Artgaléria metro
- 6 - Klub metro
- 7 - Miestnosť
- 8 - Vestibul
- Priechod
- Sklad 2x

Medzi vestibulom a kinosálou je Miestnosť (7), ktorá bola pôvodne súčasťou kinosály. Taktiež slúži ako malý výstavný priestor, vhodný na menšie stretnutia a malé recepcie. Vstupuje sa do nej cez dvoje, symetricky osadené dvojkrídlové dvere, ktoré pôvodne viedli do kinosály.

Druhým prepojením medzi -1 a -2 podlažím je bočné schodisko, tzv. Artgaléria Metro, ktoré vedie k Farskej ulici. Pôvodne slúžilo na vychádzanie divákov z priestrannej kinosály, tak ako je to aj dnes bežné v moderne riešených kinosálach: diváci vchádzajú smerom zo strany od Mierového námestia (od publika) a vychádzajú bočným východom smerom do Farskej ulice. Nakoľko tento východ od Farskej ulice nie je už niekoľko rokov využívaný a slúži v súčasnosti viac-menej ako skladisko, v prípade nebezpečenstva (napr. požiaru) v kinosále alebo vo vestibule nie je zabezpečená priechodnosť bočného vchodu/východu, čím je ohrozená aj bezpečnosť návštevníkov.

Vestibul. In: http://www.trencin.sk/77691

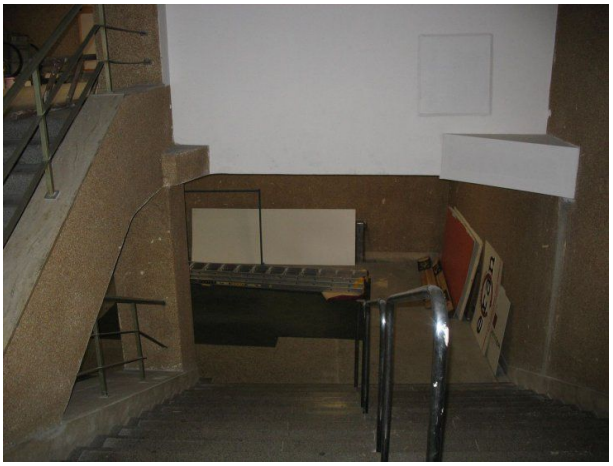

Bočný vchod do kina od Farskej ulice - Artgaléria Metro. In: http://www.trencin.sk/77680

Bočný východ do Farskej ulice, október 2017(Foto: Daša Bezáková)

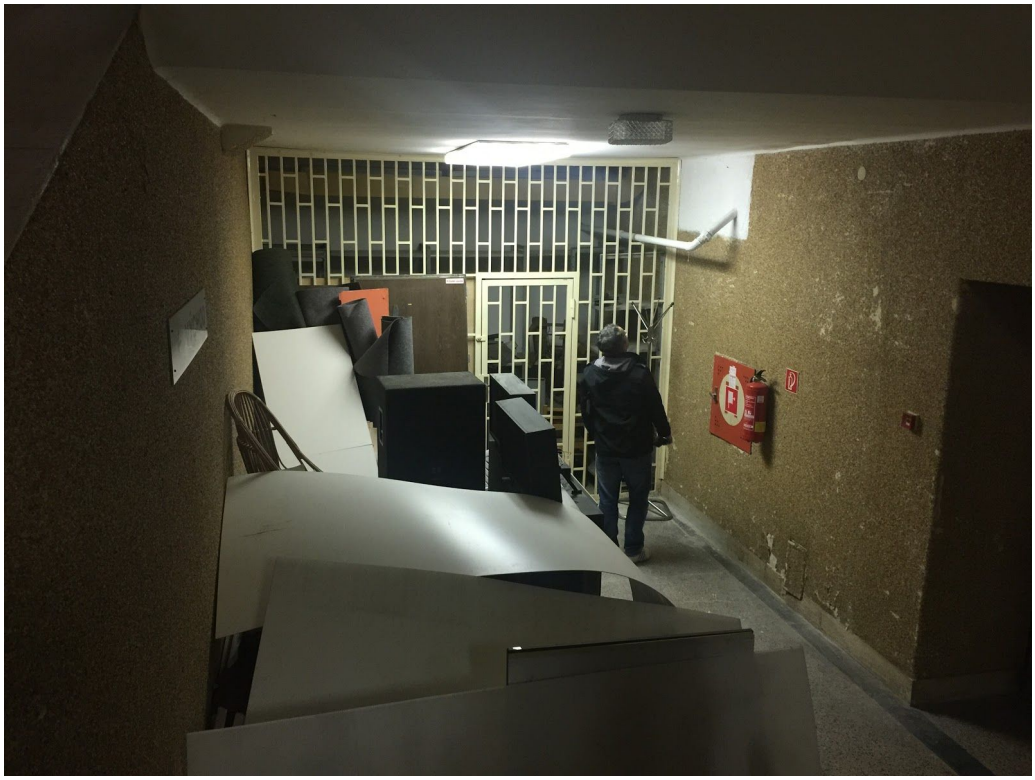

Priestor pod schodiskom, október 2017 (Foto: Daša Bezáková)

Klub Metro, október 2017 (Foto: Daša Bezáková)

Klub Metro, október 2017 (Foto: Daša Bezáková).

Vnútorné zariadenie kina prešlo v priebehu desaťročí dispozičnou, technickou aj vizuálnou zmenou. Najvýraznejší zásah prebehol v 80. tych rokoch 20. stor. (1984). Pôvodne mala kinosála väčšiu kapacitu, nakoľko priestor pod balkónom, ktorý je v súčasnosti uzavretý a tvorí ju samostatná miestnosť (7), bol otvorený, s dvoma viditeľnými podpornými piliermi. Vizuálne sa zmenil typ a tvar osvetlenia, pričom jeho umiestnenie sa javí ako pôvodné. Horizontálne pásy, striedajúce viaceré odtiene (farba žiaľ nie je z fotografií rozpoznateľná), boli zamenené za vertikálne bledé pásy na oranžovo-červenom pozadí. Efekt horizontality, ktorý je taký výrazný a čitateľný vo Silbersteinových architektonických dielach, tu bol výrazne potlačený. Miestnosť pôsobí oveľa menším dojmom.

Pôvodné výklopné drevené sedenie z tmavého dreva bolo v 80. rokoch 20. storočia nahradené za novšie a to v roku 2015 za červené čalúnené stoličky. Pôvodné drevené sedenie sú uchovávané vo vestibule.

Kinosála, október 2017 (Foto: Daša Bezáková)

Kinosála, október 2017 (Foto: Daša Bezáková)

Porovnanie pôvodného (1937) a súčasného stavu priestorov kina

Súčasné využitie

Od roku 2003 prevádzkuje ArtKino Metro Mgr.art. Branislav Holý, konateľ spoločnosti LampART a ArtKino Metro na základe oslovenia vedením Mesta Trenčín. Mestské kino vtedy každoročne produkovalo stratu okolo pol milióna korún (SKK), naviac v novom nákupnom centre vtedy otvárali nový moderný multiplex a mesto nevedelo pre priestory nájsť zmysluplnú alternatívu.

Podľa slov Branislava Holého: *"Keď sme spolu s vtedajším poslancom p. Mariánom Kvasničkom navrhli v týchto priestoroch prevádzkovať ArtKino, všetci sa nám smiali. Predpokladali, že s týmto projektom vydržíme max. do konca roka a potom ho ukončíme. Aj preto sa dohodlo, že v priestoroch bude paralelne s nami pôsobiť aj Hudobné divadlo Trenčín.*

Tento projekt však napriek štedrým dotáciám od mesta dopadol nie veľmi slávne a časom sme na prevádzku priestorov zostali úplne sami."

Kedže jediným príjmom ArtKina Metro bolo a aj v súčasnosti je cca 20% z vybraného vstupného (ostatné sú odvody distribútorom, producentom, autorským organizáciám a AVF), v priestoroch nemôžu podnikať ani zasahovať do interiéru zapožičaných priestorov bez súhlasu majiteľa (t.j. Mesta Trenčín). V rámci svojich finančných a zmluvných limitov sa v prvých rokoch uskutočňovali iba nevyhnutne investície do premietacej a zvukovej techniky, vymaľovanie priestorov, výmeny osvetlenia a doplnenie interiéru kina a vhodné architektonické prvky, korešpondujúce s rekonštrukciou kina z roka 1984. Veľa investícii si vyžadovala pre návštevníkov neviditeľná pravidelná údržba rokmi zanedbaných priestorov, elektroinštalácie, sanácia pravidelných havárii, porúch a zatekaní.

V roku 2010 sa vďaka sponzorom podarilo zrekonštruovať priestory bývalého archívu Slovenskej Sporiteľne (SLSP), ktorý dovtedy slúžil ako sklad dokumentov. Vymenilo sa osvetlenie, vymaľovali steny, cez sponzorov sa zabezpečili koberce a závesný inštalačný systém. V suteréne tak vznikla výstavná sála, ktorá slúžila aj na príležitostné koncerty.

Avšak, po 4 mesiacoch jej užívania (21. augusta 2010) túto miestnosť kompletne vytopilo prasknuté vodovodné potrubie na Farskej ulici. Táto udalosť kompletne zničila všetku niekoľko mesačnú prácu, po ktorej zostali iba plesnivé steny a zatuchnutý priestor bez možnosti vetrania.
Problém zatekania a vytápania priestorov sa doteraz riešil v takmer pravidelných intervaloch na viacerých miestach a problém pretrváva dodnes. Nie vždy sa jednalo o vodovodnú či dažďovú vodu. Už od svojich predchodcov malo súčasné vedenie ArtKina varovanie, že tento priestor má viaceré zasadne problémy s kanalizáciou.

Zásadným míľnikom v histórii kina bola jeho digitalizácia. V roku 2011 bol pripravený projekt, do ktorého bolo vďaka grantovým schémam EÚ a SR s partnerom LampArtu investovaných 120tis. EUR. Vďaka tomu kino získalo najmodernejšiu projekčnú a zvukovú techniku, nové plaáno, kamerový a zabezpečovaci systém.
Zainvestované bolo aj do zachovania funkčnosti analógových 35 mm premietačiek, vďaka čomu je ArtKino Metro (ako jedno z dvoch kín na Slovensku - druhé kino prevádzkuje Slovenský Filmovy ústav), schopné okrem digitálneho formátu v norme DCP plnohodnotne premietať aj klasický 35mm analógový filmový pás.

Špičková projekčná technológia patriaca k najlepším na Slovensku (na základe projektu ArtKina sa inšpirovali aj ďalšie kina, ako napr. Kino Lumiere a Mladosť či ArtKino za zrkadlom v Bratislave) **je v prudkom rozpore so zapožičanými priestormi kina, do ktorých mesto doteraz nechcelo investovať.**

V roku 2015 bolo vedenie kina úspešné v ďalšej výzve na modernizáciu priestorov kultúrnych zariadení, vďaka čomu od mesta získalo súhlas na výmenu opotrebovaných kresiel (dodnes ich však musia skladovať) a 35-ročných kobercov, pričom celú investíciu v hodnote 38 000 EUR hradilo kino z vlastných získaných prostriedkov.
Posledná etapa revitalizácie zahrňa výmenu osvetlenia a prekrytia nepekných oranžových čalúnení.[6]

[6] Zmluva na dotaciu je podpisana, so samotnou realizaciu zatial cakame vzhladom ku planovanej celkovej rekonstrucii priestorov

Podľa vyjadrenia Branislava Holého: "*Verím, že keď budu mať ľudia dostatok informácií, nebudú vznikať podobne fámy a zámer na rekonštrukciu priestorov sa stretne s pochopením a ústretovosťou.*"

V súčasnosti je kinosála využívaná prevažne na premietanie nekomerčných filmov, ako aj menšie divadelné predstavenia. Zoznam medzinárodných festivalov a najvýznamnejších prehliadok, ktoré boli v uplynulých rokoch organizované v ArtKine Metro. S väčšinou zo spomínaných festivalov spolupracuje vedenie ArtKina (Branislav Holý) až do dnešných dní, päť z uvedených festivalov boli doteraz organizované výlučne vo vlastnej réžii:[7]

- IFF ARTFILMFEST (2005-2015)
- IFF TRENCIANSKE TEPLICE / PARK FILM FEST (2016- 2017)
- FEBIOFEST (2007-2017)
- FESTIVAL FRANCÚZSKYCH FILMOV (2005-2017) / v tomto roku to bol Víkend francúzskych filmov
- PROJEKT 100 (2005-2017)
- FESTIVAL ŠTUDENTSKYCH FILMOV (2006-2010)
- FESTIVAL CINEMATIK - PREHLIADKA J. TATTI (2006)
- EKOTOPFILM
- VEDA PRE ŽIVOT
- CINEVITAJ (Prehliadka talianskeho filmu)
- SCANDI (2015-2017)
- BE2CAN (2015-2017)
- CREME DE LA CREME (2015-2017)
- ALTERNATIVNE VIANOCE (2005-2017)
- 20 ROKOV SLOBODY (2009)

[7] Informácie poskytol Mgr.art. Branislav Hollý, konateľ spoločnosti LampART / ArtKino Metro / Virtuálne divadlo Trenčín

Projekt obnovy ArtKina Metro a možnosti jeho využitia

Objekt Mestskej Sporiteľne má kultúrno-historickú hodnotu ako celok a tak bol aj hodnotený pri zápise do zoznamu národných kultúrnych pamiatok. Aby sa mohol rekonštruovať objekt Sporiteľne, ktorý má prepojenú infraštruktúru s ArtKino Metrom (kúrenie, energie, vzduchotechnika, klimatizácia...), rekonštrukcia sa zásadným spôsobom dotkne aj kina.

Možnosti využitia priestorov ArtKina Metro sú inšpirované aj projektom „Trenčania Trenčanom“ (návrh využitia priestorov kina Metro), ktorý ešte v roku 2003 spracovali PaedDr. Mária Kardošová, PhDr.Monika Vrzgulová, CSc., Mgr. Renáta Kaščáková.[8] Tento projekt vychádza z medzivojnovej tradície rôznych záujmových spolkov a hosťujúcej kultúrnej scény.[9] Nápad efektívnejšie využiť predmetné priestory vychádzal jednak z historického poznania a poslania týchto priestorov, jednak z faktu, že mesto Trenčín dlhodobo zápasí s akútnym nedostatkom vhodných priestorov pre realizáciu kultúrnych podujatí, keďže jediný podobný objekt – kino Hviezda je v súčasnosti dezolátnom stave.

Súčasné využitie kina Metro iba pre účely kina sa aj vzhľadom na nižšie uvedené historické dôvody javí ako plytvanie potenciálom, ktorý by mesto Trenčín mohlo využiť lepšie. Zámerom projektu je docieliť efektívnejšie využitie všetkých priestorov, vrátane foyerov a obslužných miestností, ktoré sú v súčasnosti veľmi málo využívané.

Hlavným cieľom je prevádzakovať **ArtKino Metro ako atraktívny multifunkčný priestor** :

1. Obnoviť v historickom centre mesta živé spoločenské centrum tak, aby svojimi kultúrno – spoločenskými aktivitami oslovilo a pritiahlo širšie publikum.
2. Poskytnúť priestor na spoločenské stretnutia a kultúrne podujatia rôznych žánrov.

---

[8] Táto vízia bola predstavená na Kultúrnej komisii a podľa slov pani Renáty Kaščákovej za žiaľ nestretla s pochopením vtedajšieho vedenia Mesta Trenčín.

[9] Kultúru v meste a spoločenské vyžitie v medzivojnovom období zabezpečovali svojimi amatérskymi produkciami spolky, alebo tieto spolky pozývali do Trenčína profesionálnych umelcov. Podujatia, ktoré spolky organizovali, bolo zaregistrovaných viac ako 80 – no len pár bolo tých „naj“, boli naozaj veľmi rôznorodé. Ich členovia boli vlastne miestnou elitou, tvorili v tom čase „vzorovú“ kultúru mesta. V priestoroch Kasína Igor Pietor a Andrej Marsina založili r. 1919 Slovenský kruh. Ako majiteľ Kasína prenajímal pán Pollák priestory na prednášky a aj iné spoločenské podujatia. Na poschodí bola istý čas aj knižnica a depozit muzeálnych zbierok. In: „Trenčania Trenčanom“. 2003.

3. Vytvoriť atraktívny priestor v centre mesta nielen pre obyvateľov mesta, ale aj pre jeho návštevníkov či turistov.

Námety na kultúrno-spoločenské aktivity[10]

1. Premietanie filmov – väčší dôraz na klubové filmy pre náročnejšieho diváka
2. Divadelné predstavenia
3. Koncerty
4. Charitatívne akcie
5. Literárne večery – knižnica (poézia i próza) – možné obnovenie tradície literárnych štvrtkov v hoteli Tatra
6. Výstavy
7. Workshopy
8. Vzdelávacie aktivity
9. Spoločenské podujatia

Rekonštrukcia kinosály na **kinosálu s univerzálnym využitím**:

1. Prinavrátenie pôvodných hodnotných prvkov
2. Úprava podlahy
3. Možnosť úpravy pódia
4. Variabilné sedenie
5. Možnosť využitia hluchého priestoru foyeru pri bočnom východe z kina do Farskej ulice (v súčasnosti nepoužívaný)
6. Možnosť využitia pridružených priestorov kina
7. Rekonštrukcia sociálnych zariadení

[10] Výber nápadov vychádza z projektu "Trenčania Trenčanom".

Publikačné zdroje:

- ADOM . M STUDIO, s.r.o.: Sumarizácia podkladov. 31.10. 2017
- BLAHOVÁ: Pamiatková správa. PHÚ11.
- FORUM. Zeitschrift für Kunst und Architektur. 1938.
- HOLLÝ, Branislav: mailová komunikácia o stave a fungovaní ArtKina Metro
- KARDOŠOVÁ, Mária - VRZGULOVÁ Monika - KAŠČÁKOVÁ Renáta: „Trenčania Trenčanom“ (návrh využitia priestorov kina Metro). Trenčín. 2003.
- SILVAN, Susan - KUBIČKOVÁ Klára: Osudy Silvanovcov. The Silvan story. SNM – Múzeum židovskej kultúry. 2002. Bratislava.

Obrazová príloha:

- FORUM. Zeitschrift für Kunst und Architektur. 1938. Str. 31-32.

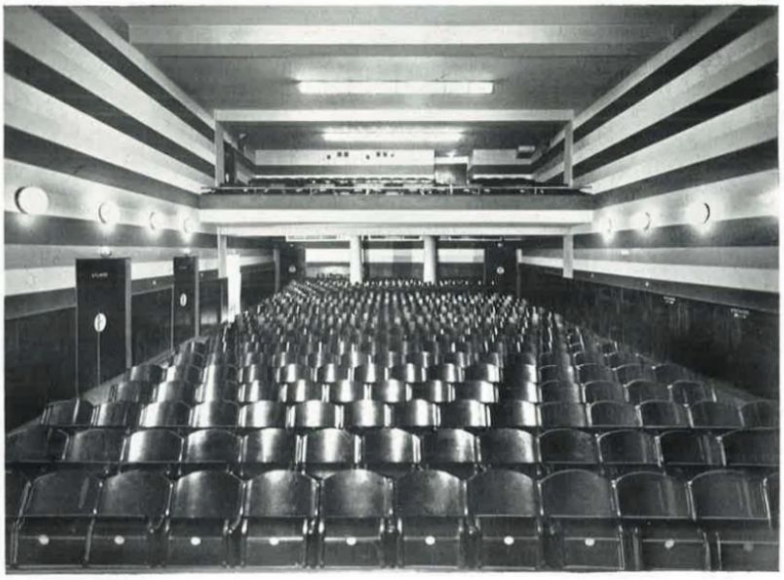

Arch. Ing. Ferd. Silberstein, Bratislava: Städt. Sparkasse in Trenčín. Kinosaal im ersten und zweiten Untergeschoss.

Ansicht des Zuschauerraumes mit Balkon. Fotos: J. Hofer.

eine Grundwasserisolierung nicht notwendig war. Das, fast ganz über dem Terrain liegende Kellergeschoss wurde ausgenützt, indem die Aula und Schülerlesezimmer hier untergebracht sind.

Im Ostflügel sind die Klassenzimmer u. zw. je Etage eine Sprachunterrichtsklasse und 2 Normalklassen, samt Garderoben, Klosetten und Lehrmittelkabinetten untergebracht. Im Südflügel sind situiert: im Parterre die Direktorwohnung, Amtsräume und Konferenzsaal, im I. Stock Übungssäle der kommerziellen Fächer, im II. Stock Übungssäle und Laboratorien sowie Vortragssaal für Materialkunde. Die Schuldienerwohnung ist derart angebracht, dass eine leichte Kontrolle des Einganges gesichert ist. Das flache Dach dient als Rekreationsterrasse. Der Bau ist als Eisenbetonskelettkonstruktion mit Hohlziegelausfachung ausgeführt. Die Inneneinrichtung und Ausstattung entspricht den modernsten Anforderungen.

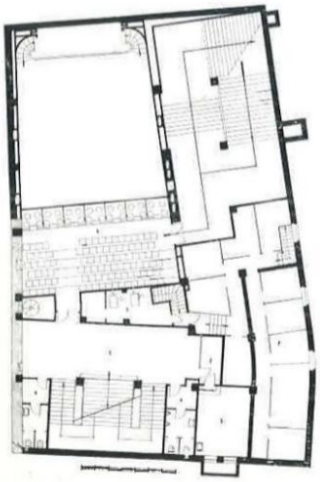

I. Untergeschoss:

1. Kinoloyer.
2. Kassa.
3. Bureau.
4. Klosette.
5. Projektionsraum.
6. Kinogalerie.
7. Ausgang.
8. Parteienkeller (Luftschutz).

Rechts: Hofansicht.

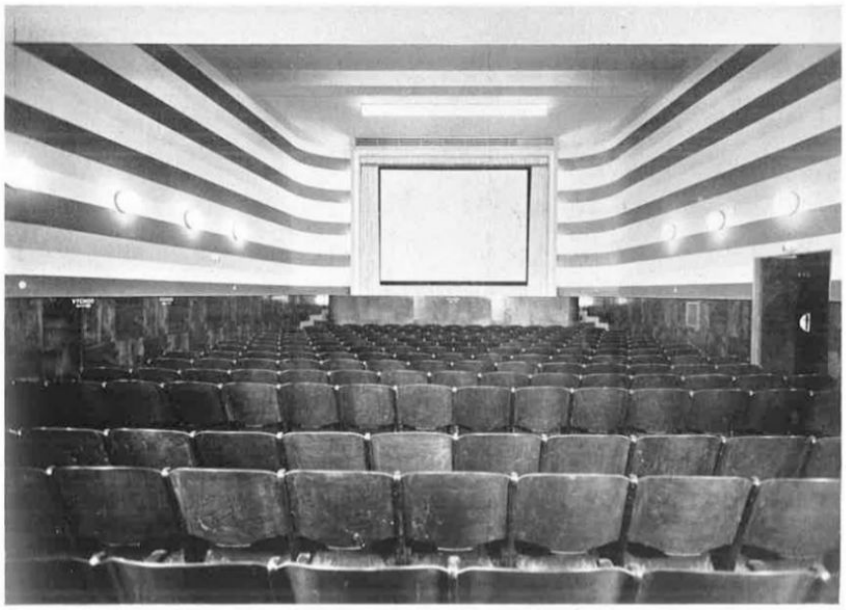

Arch. Ing. Ferd. Silberstein, Bratislava: Städt. Sparkasse in Trenčín. Kinosaal im ersten und zweiten Untergeschoss.

Ansicht des Zuschauerraumes. Fotos: J. Hofer.

Vom selben Projektanten wurde auf dem Hauptplatz in Trenčín der Neubau der städtischen Sparkasse projektiert. Der teuere Baugrund erfordete eine maximale Ausnützung. Im Souterrain ist ein Kino mit 500 Sitzen samt entsprechenden Nebenräumen eingebaut. Hier ist ferner die Heizungsanlage und der Kohlenraum untergebracht. Im ersten Souterrain befinden sich die Keller der Parteien, welche zugleich als Luftschutzraum konstruiert wurden, im Parterre die Räume der städt. Sparkasse, 8 Läden, Hausmeisterwohnung, Kinoeingang und separierter Kinoausgang. Auf speziellen Wunsch der Direktion ist aus Sicherheitsgründen der Sparkasseneingang und der Hauseingang gemeinsam. In den 3 oberen Stockwerken sind je eine Zweizimmergarçon-, eine Zweizimmer-, eine Dreizimmer- und eine Vierzimmerwohnung projektiert. Das Dachgeschoss umfasst Garçonwohnungen, Waschküchenanlage und Sonnenterrasse.

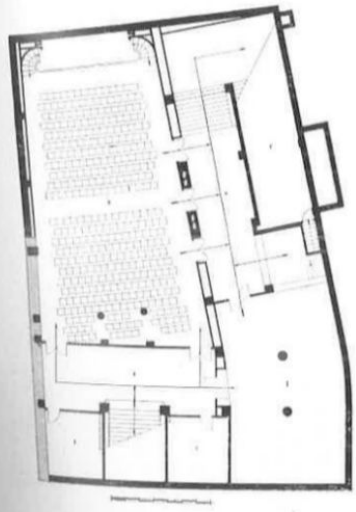

II. Untergeschoss:

1. Foyer.
2. Rauchsalon Buffet.
3. Garderobe.
4. Ausgang.
5. Lager.
6. Kinosaal.
7. Kesselraum.

Rechts: Treppenhaus im Wohngeschoss.

- SILVAN, Susan - KUBIČKOVÁ Klára: Osudy Silvanovcov. The Silvan story. SNM – Múzeum židovskej kultúry. 2002. Bratislava. Str. 70.

budov, ani pátrať po projektovej dokumentácii, preto domy opisujem iba podľa vonkajšej obhliadky. Tri päťpodlažné objekty o dvanástich osiach pôsobia od strany uličnej čiary pomerne stroho a málo zaujímavo. Ich jediné oživenie spočíva vo zvýšení stredného bloku o šírke šiestich osí o jedno podlažie. Zaujímavejšie sú dvorné fasády - sú rytmizované väčším počtom vertikálnych osí, vstupmi do jednotlivých traktov, vertikálnymi pásmi vtiahnutých lodžií, ako aj vertikálnych schodiskových okien. Aj prevýšenie hlavnej hmoty o jedno poschodie je tu členenejšie a striedané strešnými obytnými terasami. Budovy sú zachované bez väčších stavebných zmien, ale neodborná údržba majiteľov jednotlivých bytov značne zmenila ich pôvodný charakter (v exteriéri zmena zábradlí vstupných schodov, zastavanie lodžií, rôzne spôsoby zasklenia a zamaľovanie schodiskových okien atď.). Celková údržba je nedostatočná.

21.Mestská sporiteľňa Trenčín. 1938

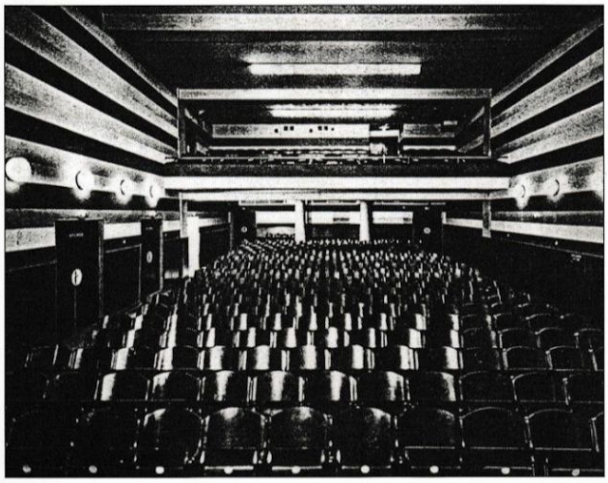

22.Pohľad do kinosály

23. Suterén

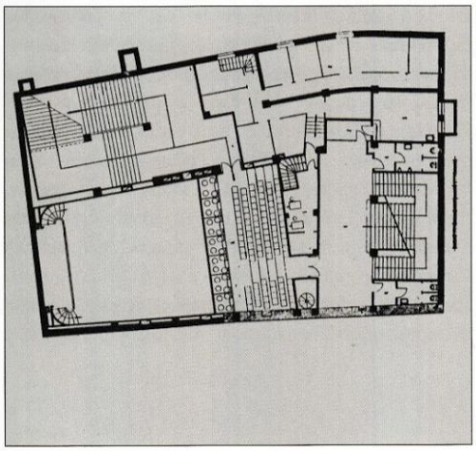
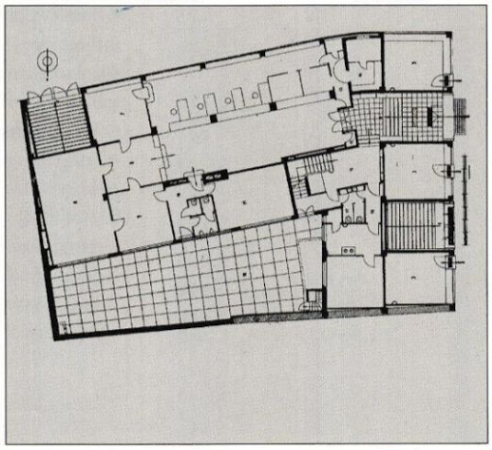
24. Prízemie